

**KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2026-03-20 Nr. 8

Kėdainiai

Posėdis įvyko: 2026-03-20

Posėdžio pirmininkas: Lina Šlamienė.

Posėdžio sekretorius: Diana Katkuvienė.

Posėdyje dalyvavo: Daiva Čižinauskienė, Aistė Plesnevičiūtė, Irena Gaudėšienė, Jolanta Kasperavičienė, Alma Margevičienė, Vilma Lukšienė, Asta Miliauskienė, Asta Rekštienė.

Posėdžio pirmininkė Lina Šlamienė pradėjo aštuntąjį Asmens su negalia gerovės tarybos (toliau – Tarybos) posėdį. Pristatė darbotvarkę ir kreipėsi į Tarybos narius dėl darbotvarkės patvirtinimo. Tarybos nariai pritarė darbotvarkei bendru sutarimu.

DARBOTVARKĖ:

1. Žmonių su negalia pasirengimo ekstremalioms situacijoms registravimo platformos pristatymas.
2. Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos ataskaitos už 2025 metus pristatymas (pridedamas priedas).
3. Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos plano 2025 metų įgyvendinimo ataskaitos pristatymas (pridedamas priedas).
4. Įgyvendintų ir neįgyvendintų Asmens su negalia gerovės tarybos 2024–2025 metais teiktų siūlymų apžvalga (pridedamas priedas).
5. Dėl informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais sklaidos (pagal 2024-11-27 įsakymą Nr. AD-1-1089 patvirtintą tvarkos aprašą „Dėl informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašo patvirtinimo“) (pridedamas Tvarkos aprašas).

1. SVARSTYTA: Žmonių su negalia pasirengimo ekstremalioms situacijoms registravimo platformos pristatymas.

Pranešėjas – Savivaldybės parengties pareigūnas Jonas Švedas pristatė žmonių su negalia pasirengimo ekstremalioms situacijoms registravimo platformą.

Pranešimas išklaulytas.

Nutarta:

1. Esant poreikiui ir atsižvelgiant į pateiktas pastabas, teikti kūrėjams siūlymus tobulinti apklausos anketą.
2. Didinti informacijos sklaidą apie platformą ir jos pildymą savivaldybės įstaigose ir savame rate.

Balsavimo rezultatai:

Už – 9

Prieš – 0

Susilaikė – 0

2. SVARSTYTA: Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos ataskaitos už 2025 metus pristatymas.

Pranešėja – Daiva Čižinauskienė pristatė tarybos veiklos ataskaitą už 2025 metus (pridedama). Aptarti pagrindiniai atlikti darbai, pasiekti rezultatai bei iššūkiai.
Pristatymas išklaudytas.

Nutarta:

Tarybos nariai bendru sutarimu nutarė pritarti pateiktai veiklos ataskaitai.

3. SVARSTYTA: Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos plano 2025 metų įgyvendinimo ataskaitos pristatymas.

Pranešėja – Daiva Čižinauskienė pristatė veiklos plano įgyvendinimo ataskaitą (pridedama). Aptartas suplanuotų priemonių įgyvendinimo lygis ir rezultatai.

Nutarta:

Tarybos nariai bendru sutarimu nutarė pritarti veiklos plano įgyvendinimo ataskaitai.

4. SVARSTYTA: Įgyvendintų ir neįgyvendintų Asmens su negalia gerovės tarybos 2024–2025 metais teiktų siūlymų apžvalga.

Pranešėja – Daiva Čižinauskienė pristatė 2024–2025 metais tarybos teiktų siūlymų apžvalgą (pridedama). Aptarti įgyvendinti ir neįgyvendinti siūlymai bei jų priežastys.

Tarybos narė Asta Miliauskienė pažymėjo, kad situacija dėl judėjimo pėsčiųjų takais ties „Spindulio“ mokykla nepasikeitė – įvažiavimo į mokyklą kelias ir pėsčiųjų takai nesutvarkyti.

Posėdžio pirmininkė Lina Šlamienė pažymėjo, kad reikėtų kreiptis į administraciją dėl infrastruktūros objektų pritaikymo. Taip pat būtų tikslinga bendradarbiauti su savivaldybės administracija derinant laiptų nuo J. Basanavičiaus gatvės į Kėdainių r. savivaldybės pastatą projekto derinimo etape, kad objektas būtų patogus ir tinkamas naudoti visoms gyventojų grupėms. Į šį procesą įtraukti Tarybos narius, atstovaujančius asmenims su negalia, kad praktiškai įvertintų infrastruktūros objektų pritaikymą prie Savivaldybės pastato ir jo viduje.

Nutarta:

1. Rekomenduoti atsakingoms institucijoms tęsti neįgyvendintų siūlymų nagrinėjimą.
2. Pavesti Tarybos nariams praktiškai įvertinti infrastruktūros objektų pritaikymo poreikius.
3. Stebėti vykstančius ir (ar) nevykstančius pokyčius.

Balsavimo rezultatai:

Už – 9

Prieš – 0

Susilaikė – 0

5. SVARSTYTA: Dėl informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais sklaidos.

Pranešėja – Daiva Čižinauskienė pristatė informacijos teikimo tvarką pagal 2024-11-27 įsakymu Nr. AD-1-1089 patvirtintą aprašą. Aptarti informacijos sklaidos būdai ir jų prieinamumas. Tarybos nariams pateiktas Tvarkos aprašas sklaidai jų atstovaujamosiose įstaigose.

Nutarta:

1. Užtikrinti informacijos teikimą įvairiais prieinamais būdais.
2. Didinti informacijos sklaidą savivaldybės komunikacijos kanalais.
3. Stebėti informacijos prieinamumo užtikrinimą praktikoje.

Balsavimo rezultatai:

Už – 9

Prieš – 0

Susilaikė – 0

KITI KLAUSIMAI:

1. Dėl Jaunimo integravimo į darbo rinką programos. Aptartas programos projektas, Aistė Plesnevičiūtė pažadėjo po programos pataisų priėmimo atlikti aiškinamąjį darbą darbdaviams.

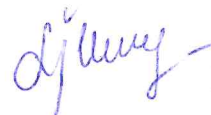
2. Dėl bendravimo (komunikacijos) lentos, kuri yra alternatyviosios ir augmentinės komunikacijos priemonė, skirta asmenims, turintiems kalbos ar komunikacijos sunkumų, įrengimo parkuose (Vytauto, Kėdainių miesto, Gegučių). Nutarta susipažinti su informacija apie lentas, apgalvoti jų poreikį žmonių susibūrimo vietose ir, radus Taryboje sutarimą, kreiptis į savivaldybės administraciją dėl lentų įrengimo.

PRIDEDAMA:

1. Veiklos ataskaita už 2025 m., 2 lapai.
2. Veiklos plano įgyvendinimo ataskaita, 4 lapai.
3. Įgyvendintos (įgyvendinamos) rekomendacijos, 3 lapai.
4. Neįgyvendintų siūlyimų apžvalga, 2 lapai.
5. Informacijos teikimo tvarkos aprašas, 11 papų.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Lina Šlamienė

Diana Katkuvienė

PATVIRTINTA
Kėdainių rajono savivaldybės
Asmens su negalia gerovės tarybos
2026 m. kovo 20 d. posėdžio
protokolu Nr. 8

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS 2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Kėdainių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės taryba yra visuomeniniais pagrindais prie Kėdainių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos veikianti kolegiali institucija. Asmens su negalia gerovės taryba sudaroma Savivaldybės tarybos sprendimu jos kadencijos laikotarpiui lygiateisės partnerystės pagrindu iš Kėdainių rajone veikiančių nevyriausybinų organizacijų, atstovaujančių asmenų su negalia interesams, ir Savivaldybės institucijų atstovų ir jų pakaitinių atstovų. Asmens su negalia gerovės tarybos sudėtis patvirtinta Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 31 d. sprendimu Nr. TS–142 Dėl Kėdainių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos sudėties patvirtinimo. Nuo 2025 m. IV ketvirčio darbą pradėjo Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. TS-299 patvirtinta naujos sudėties Asmens su negalia gerovės taryba. Tarybos darbo forma yra posėdžiai.

Asmens su negalia gerovės taryba veiklą vykdė vadovaudamasi Asmens su negalia gerovės tarybos 2024 m. gruodžio 20 d. posėdžio protokolu Nr. 3 patvirtintu veiklos planu, kuriuo buvo numatyti pagrindiniai uždaviniai bei planuojami rezultatai.

2025 metais vyko keturi Asmens su negalia gerovės tarybos posėdžiai. Vykusių posėdžių metu buvo svarstyta :

- Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. AD-1-1089 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto aprašo sklaida ir įgyvendinimas;
- Savivaldybės įstaigų, užsiregistravusių STASIS (STASIS – technologinis įrankis, skirtas statinių prieinamumui asmenims su negalia stebėti) sistemoje, duomenų apžvalga;
- Vykdytų apklausų dėl viešųjų erdvių ir lankomų įstaigų pritaikymo asmenims su negalia Kėdainių mieste / rajone, (apklausos laikotarpiai – 2025-02-26 – 2025-03-31, 2025-06-05 – 2025-10-01) rezultatai;
- Atnaujinta 2021–2024 metų statistinė informacija apie asmenis su negalia Kėdainių rajono savivaldybėje;
- Vykdyta Savivaldybės įstaigų, teikiančių viešąsias paslaugas Kėdainių rajone, interneto svetainių pritaikymo asmenims su negalia stebėseną ir vertinti jos rezultatai;
- Atlikta Kėdainių rajono kultūros įstaigų prieinamumo asmenims su negalia apžvalga;
- Į Savivaldybės administraciją kreiptasi dėl Kėdainių rajono savivaldybės priimamų vidaus teisės aktų projektų, turinčių tiesioginės įtakos asmenų su negalia interesams, derinimo (supažindinimo) su asmens su negalia gerovės taryba;

- Pasiūlymų, reikalaujančių didesnių investicijų, Kėdainių rajono savivaldybės Strateginiam veiklos planui, teikimas;
- Teikti pasiūlymai dėl papildomų automobilių parkavimo vietų, skirtų asmenims su negalia, Kėdainių mieste / rajone įrengimo.
- Kėdainių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos veiklos plano 2026 metams tvirtinimas.

Kėdainių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės taryba, remiantis atliktų apklausų bei vykdytos stebėsenos rezultatais, 2025 metais parengė ir *teikė raštiškus pasiūlymus* dėl viešųjų erdvių pritaikymo asmenims su negalia Kėdainių rajono savivaldybės administracijai, VŠĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centro administracijai, VŠĮ Kėdainių ligoninės administracijai, VĮ Turto bankas (dėl nukreipiamųjų informacinių ženklų įrengimo VĮ Registrų centro Kėdainių filiale), Kėdainių kultūros įstaigoms, UAB „Kėdbusas“. Taip pat teikti pasiūlymai / rekomendacijos dėl „Kėdainiečių kortelės“ pritaikymo asmenims su negalia ir Kėdainių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisijai dėl automobilių stovėjimo vietų, skirtų asmenims su negalia, įrengimo;

Asmens su negalia gerovės taryba laikotarpiais 2025-02-26 – 2025-03-31, 2025-06-05 – 2025-10-01 inicijavo ir *vykdė* viešųjų erdvių ir lankomų įstaigų pritaikymo asmenims su negalia Kėdainių mieste / rajone apklausas, anketas platinant per Kėdainių miesto ir rajono saniūnijas, Kėdainių bendruomenės socialinį centrą, Kėdainių pagalbos šeimai centrą. Atliktų apklausų rezultatai Asmens su negalia gerovės tarybos vykusių posėdžių metu aptarti ir apibendrinti, suformuluojant pasiūlymus raštu dėl fizinės infrastruktūros Kėdainių mieste / rajone gerinimo.

2025-01-01 – 2025-12-31 laikotarpiu Asmens su negalia gerovės taryba *vykdė* Savivaldybės įstaigų, teikiančių viešąsias paslaugas Kėdainių rajone, interneto svetainių pritaikymo asmenims su negalia, stebėseną, bei Savivaldybės įstaigų, užsiregistravusių STASIS (technologinis įrankis, skirtas statinių prieinamumui asmenims su negalia stebėti) sistemoje, suvestų duomenų stebėseną.

Asmens su negalia gerovės taryba savo vardu 2025-03-28, 2025-06-04 datomis *siuntė* raginimus Savivaldybės įstaigoms atlikti savo internetinių svetainių pakeitimus, vadovaujantis 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusiomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. A1-784 patvirtintomis „Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijomis“. *Skatino* asmenis naudotis Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. AD-1-1089 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu aprašu Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais, pasitelkiant NVO, atstovaujančias asmenų su negalia interesus, bei šią galimybę viešinant Savivaldybės interneto tinklapyje.

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS 2025 METŲ VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

Eil. Nr.	Uždaviniai	Planuojami rezultatai	Igyvendinimo laikotarpis	Atsakingi vykdytojai	Rezultatas
1. Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos organizavimas					
1.1.	Užtikrinti efektyvų Kėdainių rajono savivaldybės Asmens su negalia gerovės tarybos darbą.	Asmens su negalia gerovės tarybos veikla planuojama ir viešinama; suorganizuoti 4 posėdžiai per metus; parengta metinė veiklos ataskaita.	I-IV ketvirtis	Asmens su negalia gerovės taryba	Per 2025 metus suorganizuoti 4 posėdžiai; Asmens su negalia gerovės tarybos veikla viešinta Savivaldybės interneto svetainės tinklapyje; parengta metinė Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos ataskaita;
2. Informacijos sklaidos asmenims su negalia plėtimas					
2.1.	Susisteminti informaciją apie teikiamas paslaugas ir pagalbą asmenims su negalia Kėdainių rajono savivaldybėje ir patalpinti Savivaldybės tinklapyje.	Pagerinta informacijos sklaida savivaldybės gyventojams apie teikiamas socialines paslaugas.	Iki 2025 m. gruodžio 31 d.	Asmenų su negalia reikalų koordinatorius	Informacija apie savivaldybės gyventojams teikiamas socialines paslaugas Kėdainių rajono savivaldybės interneto tinklapyje atnaujinta;

			Nuolat	Asmens su negalia gerovės taryba (NVO, atstovaujantiesiems asmenų su negalia interesus)	Galimybė pasinaudoti patvirtinta „Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijas“ tvarka, viešinta Savivaldybės tinklapyje bei pasitelkiant NVO, atstovaujantiesiems asmenų su negalia interesams;
2.2.	Prisidėti prie Kėdainių rajono savivaldybės informacinės aplinkos prieinamumo gerinimo (skleisti informaciją, gyvenandinant „Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijas“).	Viešinama galimybė asmenims su negalia gauti informaciją jų pasirinktu prieinamu bendravimo būdu.			
3. Palankios fizinės ir informacinės aplinkos asmenims su negalia kūrimas					
3.1.	Įvertinti Kėdainių rajono savivaldybės (įstaigų) infrastruktūros pritaikymą asmenims su negalia: 1. apklausos anketų pagalba 2. registruojantis STASIS sistemoje 3. nuvykus į vietą (pagal poreikį).	Pateikti rekomendacijas Savivaldybės administracijai dėl fizinės aplinkos prieinamumo gerinimo Kėdainių mieste/rajone.	I-IV ketvirtis	Asmens su negalia gerovės taryba	Kėdainių rajono savivaldybės (įstaigų) infrastruktūros pritaikymas asmenims su negalia vertintas pasitelkiant apklausų vykdymą, bei nuvykus į vietą; Metų bėgyje Savivaldybės Administracijai, VŠĮ Kėdainių PSPC administracijai, VŠĮ Kėdainių ligoninės administracijai, VĮ Turto bankas bei Savivaldybės kultūros įstaigoms suformuluoti ir pateikti raštiški pasiūlymai /

					rekomendacijos dėl fizinės aplinkos prieinamumo gerinimo;
3.2.	Ivertinti Kėdainių rajono savivaldybės įstaigų interneto svetainių ir informacijos pateikimo juse pritaikymą asmenims su negalia.	Esant poreikiui, teikti rekomendacijas Savivaldybės įstaigoms dėl informacinės aplinkos prieinamumo gerinimo.	I-IV ketvirtis	Asmens su negalia gerovės taryba	Ivertintas Kėdainių rajono savivaldybės įstaigų interneto svetainių ir informacijos pateikimo juse pritaikymas asmenims su negalia; rezultatai pristatyti Asmens su negalia gerovės tarybos posėdžiuose, aptarti; 2025-03-28, 2025-06-04 siūsti raginimai Savivaldybės įstaigoms atlikti reikiamus pritaikymus / pakeitimus;
3.3.	Tobulinti prieigą asmenims su negalia mobilijoje aplikacijoje „Kėdainiečio kortelė“.	Teikti pasiūlymus dėl „Kėdainiečio kortelės“ tobulinimo.	I-IV ketvirtis	Asmens su negalia gerovės taryba	2025-02-28 teiktas raštiškas pasiūlymas / rekomendacija Kėdainių rajono savivaldybės administracijai dėl prieigos asmenims su negalia mobilijoje aplikacijoje „Kėdainiečio kortelė“ tobulinimo;
3.4.					

	<p>Apsvarstyti ir pateikti Savivaldybės administracijai siūlymus dėl asmeniui su negalia reikalingų paslaugų, pagalbos užtikrinimo, tobulinimo ir finansavimo, taip pat asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės 2026 m. strateginį veiklos planą.</p>	<p>Pateikti pasiūlymai bus įtraukti į Savivaldybės Strateginį veiklos planą.</p>	<p>Iki 2025 m. spalio 1 d.</p>	<p>Asmens su negalia gerovės taryba</p>	<p>Apsvarstyti ir 2025-09-26 pateikti raštiški pasiūlymai Savivaldybės administracijai dėl asmeniui su negalia reikalingų paslaugų, pagalbos užtikrinimo, tobulinimo ir finansavimo, taip pat asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės Strateginį veiklos planą;</p>
--	--	--	--------------------------------	---	--

**Įgyvendintų (įgyvendinamų) Kėdainių rajono savivaldybės
asmens su negalia gerovės tarybos 2024–2025 metais teiktų
rekomendacijų apžvalga**

	Teikto pasiūlymo / rekomendacijos esmė	Atlikti (vykdomi) darbai
1.	<i>Judėjimas miesto šaligatviais</i> (asmens su negalia vežimėliu) yra apsunkintas arba neįmanomas dėl nelygios, prastos kelio dangos Jaugelio Telegos gatvės atkarpoje ties 26–30 namu.	Šiuo metu vyksta gatvės ir šaligatvių rekonstrukcijos darbai
2.	<i>Nėra šaligatvių nuolydžių ties perėjomis ir sankryžomis</i> arba jie yra per aukšti judėjimui su asmens su negalia vežimėliu – Josvainių gatvės sankryža su Knypavos Rinkos aikšte.	Atlikti Josvainių gatvės sankryžos su Knypavos Rinkos a., šaligatvių nuolydžių pritaikymo darbai
3.	Apsunkintas arba neįmanomas patekimas, kadangi <i>nėra įrengto panduso</i> : vaikų dienos centre „Mes kitokie vaikai“ ir kitos dalyje „Spindulio“ mokyklos pastatų įsikūrusių įstaigų ir asmenims su negalia atstovaujančių organizacijų (J.Basanavičiaus g. 99);	Kėdainių „Spindulio“ mokyklos išorėje įrengtas liftas (keltuvas)
4.	Norint patekti į VšĮ Kėdainių PSPC Akademijos ambulatorijos, V. Ruokio g. 5, Akademijos miestelyje, vidų, pagrindinio įėjimo durų lauko pusėje nėra pakankamai erdvės, kad lankytojai (ypač su judėjimo negalia, asmens su negalia vežimėliu) galėtų lengvai manevruoti ir nekliudomai varstyti duris. Laiptų tako pradžios ir pabaigos pažymėjimas neslidžiomis paryškinančiomis juostelėmis, ar taktilinio paviršiaus įrengimas asmenims su negalia sudarytų palankesnes sąlygas patekti į sveikatos priežiūros įstaigą.	VšĮ Kėdainių PSPC Akademijos ambulatorijoje atlikti infrastruktūros pritaikymo darbai – pakeista įėjimo durų varstymo kryptis, rekonstruoti laiptai, bei atliktas lauko laiptų tako pradžios ir pabaigos žymėjimas neslidžiomis paryškinančiomis taktilinio paviršiaus juostomis
5.	Tako (įspėjamųjų ir vedimo paviršių), pritaikyto asmenims su regėjimo negalia, vedančio iki laiptų pradžios, liftų durų, raštinės, įrengimas, ir laiptų tako pradžios bei pabaigos žymėjimas būtinas ir Savivaldybės administracijos <i>pastato viduje</i> (J.Basanavičiaus g. 36).	Vykdoma

6.	<p>Akademijos kultūros centrą, Stoties g. 9, Akademijoje, gyventojai nurodė kaip įstaigą, kurią norėtų lankyti, tačiau negali dėl jos nepritaikymo asmenims su negalia. Galimybė lankytis Akademijos kultūros centro renginiuose, vykstančiuose pastato antrojo aukšto salėje bei Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos bibliotekos Akademijos struktūriniame teritoriniame padalinyje, įsikūrusiame pastato antrajame aukšte, ypač yra ribojama asmenims su judėjimo negalia. Apklausos dalyviai išreiškė lūkestį dėl keltuvo įrengimo ar alternatyvių sąlygų patekti į Akademijos kultūros centro antrąjį aukštą, sudarymo.</p>	<p>Akademijos kultūros centre, Stoties g. 9, 2025 m. rugpjūčio mėnesį įrengtas naujas vidaus laiptų keltuvas</p>
7.	<p>Norint patekti į VšĮ Kėdainių ligoninės Reabilitacijos skyrių, (Budrio g. 5, Kėdainiuose) asmenims su negalia kyla problemų lipant laiptais, lankytojai nežino apie galimybę pasinaudoti įrengtu liftu.</p>	<p>VšĮ Kėdainių ligoninėje įrengti į liftą nukreipiantys ženklai, patikslintas įstaigos internetinėje svetainėje esantis ligoninės planas</p>
8.	<p>Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos Kėdainių klientų aptarnavimo skyriuje (adresu Didžioji g. 17, Kėdainiuose), įrengti informacinius nukreipiamuosius ženklus (nuorodas) į Migracijos departamento klientų aptarnavimo kabinetus. Nuorodas, kaip patekti į pastatą asmenims su judėjimo negalia, reikalinga įrengti atvykstant per pagrindinį įėjimą (iš Kėdainių Senamiesčio pusės), tiek atvykstant per pastato priešingoje pusėje (iš kiemo pusės) įrengtą įėjimą, pritaikytą asmenims su negalia, bei patalpų viduje.</p>	<p>Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos Kėdainių klientų aptarnavimo skyriuje įrengtos laikinos (laminuoto popieriaus) nuorodos į pastato kiemo pusėje esantį įėjimą, pritaikytą asmenims su negalia</p>
9.	<p>Prie įėjimo į pastatą įrengti pandusų turėklus, kurie užtikrintų asmenų, ypač turinčių judėjimo negalią, saugumą (Krakių ir Akademijos kultūros centruose).</p>	<p>Krakių kultūros centre prie įėjimo į pastatą įrengti antrieji panduso turėklai</p>
10.	<p>Rekomenduojama Kultūros įstaigoms lauko ir vidaus durų skaidrius stiklus pažymėti ryškiomis skiriamosiomis juostomis – pertvaros, vitrinos ir kiti stiklo elementai turi būti pažymėti ryškios, kontrastingos fonui, spalvos juosta (rekomenduojamas minimalus žymėjimo juostos plotis – 5 cm.), siekiant sumažinti atspindžius, žymėjimo juostos turėtų būti priklijuotos iš abiejų</p>	<p>Truskavos kultūros centre lauko bei vidaus durų skaidrūs stiklai pažymėti skiriamosiomis juostomis. (Krakių KC vis dar vyksta remonto darbai)</p>

	stiklo pusių (Krakių, Šėtos ir Truskavos kultūros centruose).	
11.	<p>Tarybos posėdžio metu buvo apsvarstytas Kėdainių gyventojų pastebėjimas dėl asmenų su regėjimo negalia sudėtingo patekimo laiptais iš J.Basanavičiaus gatvės į Kėdainių rajono savivaldybės pastatą. Laiptų turėklų įrengimas žymiai palengvintų asmenų su judėjimo bei / ir regos negalia, tiek ir vyresnio amžiaus asmenų patekimą į Savivaldybės pastatą. Turėklai turėtų būti įrengti abiejose laiptų tako pusėse. Tačiau, svarstytinas Tarybos posėdžio metu NVO atstovų išsakytas alternatyvus pasiūlymas – įrengti vienus turėklus per laiptų vidurį, kurie puikiai atliktų savo paskirtį. Taip pat pageidautinas taktilinių juostelių įrengimas <i>lauke esančio</i> laiptų tako viršuje ir apačioje, kurios įspėtų apie būsimo paviršiaus pasikeitimą, bei laiptų pažymėjimas paryškinančiomis juostelėmis.</p>	Rengiamas projektas
12.	<p>Apklausos dalyviai dėmesio reikalaujančia vieta įvardijo patekimą į Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos bibliotekos Dotnuvos struktūrinį teritorinį padalinį, Vytauto g. 37, Dotnuvoje. Patekimą į biblioteką, esančią antrajame pastato aukšte, apsunkina ypač statūs ir siauri laiptai, keliantys problemų žmonėms su regėjimo, judėjimo ir kt. negalia. Apklausos rezultatų aptarimo metu buvo išsakytas pasiūlymas dėl galimybės įrengti papildomus laiptų turėklus laiptų tako sienos pusėje, kurie nenutruktų esančioje tarpinėje laiptų aikštelėje. Pažymėti laiptų tako pradžią ir pabaigą neslidžiomis paryškinančiomis juostelėmis. Pastarieji pagerinimai nesudėtingai įgyvendinami, nereikalaujantys didelių finansinių išteklių.</p>	<p>Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos bibliotekos Dotnuvos struktūriniame teritoriniame padalinyje, Vytauto g. 37, Dotnuvoje, įrengti papildomi laiptų turėklai laiptų tako sienos pusėje. Pažymėta laiptų tako pradžia ir pabaiga neslidžiomis paryškinančiomis juostelėmis</p>

Infrastruktūros objektų, kuriuos Kėdainių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės taryba rekomendavo pritaikyti asmenų su negalia poreikiams 2024–2025 m. laikotarpiu (darbai neįgyvendinti), suvestinė:

1. *Judėjimas miesto šaligatviais* (asmens su negalia vežimėliu) yra apsinkintas arba neįmanomas dėl nelygios, prastos kelio dangos. Apklausos respondentų pastebėjimu, problematiškiausias judėjimas šiose atkarpose – Liepų alėja, Liepų takas, Tiltų gatvė, Sodų gatvės atkarpa ties parduotuve „Mini Market“, J.Basanavičiaus gatvė (šaligatvis) ties „Spindulio“ mokykla, Liaudies gatvė;

2. *Nėra šaligatvių nuolydžių ties perėjomis ir sankryžomis* arba jie yra per aukšti judėjimui su asmens su negalia vežimėliu – Josvainių gatvė, Smilgos gatvė, Šėtos gatvė, Didžioji gatvė, Liepų takas, Liepų alėja, Tiltų gatvė, „Vaivorykštės“ tilto susijungimas su pėsčiųjų taku (atkarpa patenka į Kėdainių miesto „Darnaus judumo planą“), Žemaitės gatvės autobusų stotelės sankryža, sankryžų prie parduotuvių „Techasas“ ir „Gėlių pasaulis“, bei šviesoforu reguliuojamos pėsčiųjų perėjos į Ramybės skverą vedančių šaligatvių nuolydžiai yra per aukšti.

3. Anketos skiltyje „Pasiūlymai, rekomendacijos“ apklausos dalyviai įvardijo šias asmenims su negalia Kėdainių mieste problemų keliančias vietas ir pastebėjimus: nesaugios, neaptvertos vaikų žaidimų aikštelės, nevalytos slidžios fontano Vytauto g. prieigos, apšvietimo gatvėse trūkumas, netinkamas (nepakankamas) kelio ženklavimas prie „Spindulio“ mokyklos sankryžos, nusileidimo iš Tiltų gatvės į požeminę perėją poreikis, neįmanomas patekimas į Miesto parko kavinę dėl ten esančio tako dangos, Vytauto parke yra poreikis tualetų, kuris būtų pritaikytas naudotis asmenims su negalia.

4. Apklausos dalyviai išreiškė poreikį įrengti automobilių asmenims su negalia parkavimo vietas šalia VŠĮ Kėdainių PSPC Akademijos ambulatorijos, V. Ruokio g. 5, Akademijos miestelyje. Atkreiptinas dėmesys, kad ambulatorijos prieigose automobilių stovėjimas ir statymas kelio ženklavimu yra draudžiamas, didžioji šalia esančios aikštelės dalis yra privati nuosavybė, joje vyksta prekyba ir pan. Anketose išreiškiamas poreikis įrengti specialiai pažymėtas automobilio (-ių) stovėjimo vietą (-as) asmenims su negalia. Atkreiptinas dėmesys, jog šioje vietoje reikalinga *įrengti ir aikštelės dangą*, o ne tik atlikti stovėjimo vietų žymėjimą;

5. Analogiškas poreikis dėl parkavimosi vietų įrengimo asmenims su negalia išreikštas prie Kėdainių lopšelio-darželio „Vyturėlis“, Josvainių g. 53, Kėdainiuose. Tai bendrojo tipo ikimokyklinio ugdymo įstaiga su specialiomis grupėmis, kurias lanko vaikai, turintys didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymo(-si) poreikius. Lopšelyje-darželyje veikia trys specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų grupės. Lopšelio-darželio specifiška patvirtina išreikšto poreikio būtinumą. Šioje vietoje taip pat reikalinga *įrengti ir aikštelės dangą*, o ne tik atlikti stovėjimo žymėjimą;

6. 2025-07-04 raštu teiktas prašymas adresais Knypavos Rinkos a. 1, Kėdainiuose (Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Klientų aptarnavimo skyriaus Kėdainių piimamasis) bei Parko g. 10, Akademijoje, Kėdainių r. sav. (parduotuvė „Mini Market“), esančiose automobilių parkavimo aikštelėse įrengti po dvi automobilių stovėjimo vietas asmenims su negalia, pastatyti kelio ženklą ir paženklinti. 2025-09-16 Kėdainių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisijos posėdžio Nr. Tko-4-3 protokoliniu nutarimu nutarta Kėdainių rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės

tarybos pirmininkės prašymui pritarti iš dalies: t. y. leisti Knypavos Rinkos aikštėje horizontaliai paženklinoti dvi vietas ir pastatyti kelio ženklus Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildomomis lentelėmis Nr. 846 „Asmenys su negalia“, vykdytojas – Kėdainių miesto seniūnija, o Akademijos mstl. prie parduotuvės „Mini market“ horizontaliai paženklinoti vieną vietą ir pastatyti kelio ženklą Nr. 528 „Stovėjimo vieta“ su papildoma lentele Nr. 846 „Asmenys su negalia“. Vykdytojas – Dotnuvos seniūnija. Vietos nepažymėtos.

7. Įvertinus 2025 metais atliktos stebėsenos rezultatus, rekomenduojama Kultūros įstaigoms lauko ir vidaus durų skaidrius stiklus pažymėti ryškiomis skiriamosiomis juostomis – pertvaros, vitrinos ir kiti stiklo elementai turi būti pažymėti ryškios, kontrastingos fonui, spalvos juosta (rekomenduojamas minimalus žymėjimo juostos plotis – 5 cm.), siekiant sumažinti atspindžius, žymėjimo juostos turėtų būti priklijuotos iš abiejų stiklo pusių (Krakių, Šėtos ir Truskavos kultūros centruose). Vidaus bei įėjimo laiptus pažymėti skiriamosiomis juostomis – kiekviena arba pirmos ir paskutinės laiptų pakopos pradžia turėtų būti pažymėta 50–70 mm. pločio kontrastingos ar ryškios spalvos juosta ir tęstis per visą pakopos ilgį (tai reikalinga ir patalpų viduje esantiems laiptams) bei, esant galimybei, prie lauko laiptų pradžios ir pabaigos sumontuoti taktilines (įspėjamasias) juostas, skirtas regėjimo negalią turintiems žmonėms (Kėdainių krašto muziejaus Tradicinių amatų centre Arnetų name, Krakių, Akademijos, Šėtos bei Truskavos kultūros centruose).

8. *Dėl Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos pritaikymo.* Galimybė lankytis Mikalojaus Daukšos viešosios bibliotekos skaitytojų skyriaus antrojo aukšto patalpose bei trečiojo aukšto salėje vykstančiuose renginiuose, adresu Didžiosios Rinkos a. 11, Kėdainiuose, yra ribojama asmenims su judėjimo negalia. Gyventojai nurodė, kad nėra galimybės naudotis patalpų viduje įrengtu keltuvu - kėdute.

9. Įvardintas apsunkintas patekimas į Savivaldybės bendrabučio tipo gyvenamąjį namą, Melioratorių -2, Vilainių kaime dėl itin aukšto išbyrėjusio prieangio slenksčio.

10. *Dėl transporto paslaugų pritaikymo.* Apklausos dalyvių išreikštas poreikis – garsinės informacijos apie atvykusį autobusą įrengimas; švieslenčių, rodančių autobusų atvykimo ir išvykimo laikus, įrengimas Kėdainių miesto autobusų stotyje bei autobusų stotelių pavadinimų titravimas pačiame autobuse.

11. *Dėl viešųjų higienos patalpų prieinamumo.* Didelė dalis apklausos dalyvių opia problema įvardijo ribotą galimybę pasinaudoti miesto tualetais, skirtais asmenims su negalia, esančiais viešosiose vietose (užrakinti, apmokestinti, juos sunku rasti, per mažai įrengtų viešųjų tualetų), bei nuorodų, nukreipiančių į viešuosius tualetus Kėdainių mieste, trūkumą. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus 2024 metų veiklos ataskaitoje 2025-03-14 Nr. BR-38 pateikiamose Rekomendacijose Valstybės ir savivaldybių institucijoms rekomenduojama imtis priemonių, kad asmenims su negalia skirti tualetai viešose vietose, parduotuvėse, įstaigose būtų laisvai prieinami tiek žmonėms su negalia, tiek kitiems asmenims, turintiems tokį poreikį dėl sveikatos būklės.

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

**DĖL INFORMACIJOS TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS
PRIEINAMAIS BENDRAVIMO BŪDAIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2024 m.

d. Nr.

Kėdainiai

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 34 straipsnio 6 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos asmenų su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. A1-784 „Dėl Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“ 2.1.1 papunkčiu:

P a t v i r t i n u Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašą (pridedama).

Šis įsakymas per vieną mėnesį nuo įsakymo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui adresu: Laisvės al. 36, Kaunas, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų administraciniam teismui bet kuriuose šio teismo rūmuose Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Administracijos direktorius

Gintautas Muznikas

PATVIRTINTA
Kėdainių rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2024 m. d.
įsakymu Nr.

INFORMACIJOS TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS PRIEINAMAI BENDRAVIMO BŪDAIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) nustato Kėdainių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės administracija) informacijos teikimo asmeniui su negalia prieinamus bendravimo būdus, formas ir atvejus, kai šie būdai ir formos gali būti naudojami (-os), siekiant, kad asmuo su negalia galėtų gauti viešąją informaciją pasirinktu prieinamu bendravimo būdu, taip pat lietuvių gestų kalba.

2. Tvarkoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme.

II SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS PRIEINAMAI BENDRAVIMO BŪDAIS ATVEJAI IR BŪDAI

3. Privaloma užtikrinti galimybę asmeniui su negalia gauti informaciją Tvarkos 6 punkte nurodytais prieinamais bendravimo būdais, kai:

3.1. asmuo su negalia ar jo vienas iš tėvų (įtėvių), pilnamečių vaikų ar globėjas (rūpintojas), sutuoktinis, aprūpintojas, asmens įgaliotas kitas asmuo arba asmeniui atstovaujantis jo nuolatinės gyvenamosios vietos nustatyta tvarka paskirtas socialinis darbuotojas, arba socialinės globos įstaigos, kurioje asmuo gyvena nuolat, socialinis darbuotojas (toliau – atstovas) pateikia (paštu, elektroninių ryšių priemonėmis) savivaldybės administracijai prašymą, informaciją jam ar jo atstovaujantam asmeniui su negalia (kai prašymą teikia atstovas) teikti asmens su negalia pasirinktu prieinamu bendravimo būdu (toliau – prašymas). Tais atvejais, kai asmeniui su negalia pateikti informacijos prieinamu bendravimo būdu nėra galimybės Viešojo administravimo įstatymo nustatytais terminais (pavyzdžiui, dėl didelės apimties turinio informacijos parengimas lietuvių gestų kalba, Brailio raštu ar lengvai suprantama kalba gali trukti iki 60 kalendorinių dienų ir ilgiau), savivaldybės administracija asmeniui su negalia pateikia informaciją raštu įprastu formatu, kartu informuodama apie terminą, kada jam bus pateikta informacija prieinamu bendravimo būdu;

3.2. asmuo su negalia ar jo atstovas išreiškia poreikį, asmeniui su negalia atvykus į savivaldybės administraciją, gauti informaciją lietuvių gestų kalba, apie tai informavęs (paštu, elektroninių ryšių priemonėmis) savivaldybės administraciją ne vėliau kaip likus 2 darbo dienoms iki atvykimo;

3.3. Savivaldybės administracija:

3.3.1. skleidžia informaciją visuomenės informavimo priemonėmis, kartu pateikdama informaciją lengvai suprantama kalba ir lietuvių gestų kalba; jei informacija pateikiama vaizdo ir (ar) garso įrašu, jo turinys, skirtas asmenims su regos ir (ar) klausos negalia, turi atitikti Vaizdo ir (ar) garso įrašų turinio, skirto asmenims su regos ir (ar) klausos negalia, tvarką (1 priedas);

3.3.2. savivaldybės interneto svetainėje skelbia Interneto svetainėje skelbiamos nekintamos informacijos lietuvių gestų ir lengvai suprantama kalbomis tvarkoje (2 priedas) nurodytą informaciją, taip pat mobiliojoje programoje, jei savivaldybės administracija ją turi, kiek tai neprieštaruja Bendruosiuose reikalavimuose valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobilioms programoms, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

4. Savivaldybės administracija gali atsisakyti teikti informaciją asmeniui su negalia jo pasirinktu prieinamu bendravimo būdu, jeigu, naudojantis Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) interneto svetainėje skelbiama skaičiuokle, atlikus neproporcingos naštos vertinimą pagal Neproporcingos naštos vertinimo kriterijus (3 priedas), nustatoma, kad organizacinė ir (ar) finansinė našta savivaldybės administracijai būtų didesnė už tikėtiną gauti naudą asmeniui su negalia ir galėtų sukelti neproporcingą našta savivaldybės administracijos funkcijų vykdymui. Asmuo su negalia ar jo atstovas apie tai informuojamas prašyme nurodytu prieinamu bendravimo būdu.

5. Atsižvelgiant į konkretaus asmens negalios pobūdį (klausos, regos, intelekto), informaciją asmeniui su negalia ar jo atstovui, jiems išreiškus poreikį, teikiama bent vienu prieinamu bendravimo būdu:

5.1. Brailio raštu, vadovaujantis Lietuvos standarto LST ISO 17049:2017, LST ISO 17049:2017/NA:2019 „Prieinamas dizainas. Brailio rašto naudojimas ant ženklų, įrangos ir prietaisų“ redakcija lietuvių kalba kartu su nacionaliniu (informaciniu) priedu „Lietuvių kalbai pritaikyta Brailio rašto ženklų sistema“;

5.2. garsinėmis ir (ar) vaizdinėmis priemonėmis;

5.3. lengvai suprantama kalba, vadovaujantis Vilniaus universiteto Taikomosios kalbotyros instituto parengtomis Teksto lengvai suprantama kalba rengimo gairėmis, kurios skelbiamos Vilniaus universiteto interneto svetainėje;

5.4. ekrano skaitymo programa ar įjungtu padidinto kontrasto režimu tinkamai perskaitomu elektroninio dokumento turiniu, pvz., tekstiniu formatu, atidaromu „Microsoft Word“, „Open Office Writer“ programine įranga, ar kitu tekstiniu formatu arba draugišku PDF formatu, sukurtu iš tekstinio formato, o ne skenuojant dokumentą.

III SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMO FORMOS

6. Informacijos prieinamu bendravimo būdu teikimo formos gali būti šios:

6.1. elektroninis ir (ar) popierinis dokumentas. Elektroninis tekstinio formato dokumentas gali būti perskaitomas naudojant „Microsoft Word“, „Microsoft Excel“, PDF, „Microsoft Power Point“, ar lygiavertę programinę įrangą;

6.2. susirašinėjimas elektroniniu paštu;

6.3. vaizdo ir (ar) garso įrašas.

7. Tvarka taikoma 6 punkte nurodytoms informacijos prieinamu bendravimo būdu teikimo formoms, kai informacija asmenims su negalia teikiama Tvarkos 5.2–5.4 papunkčiuose nurodytais prieinamo bendravimo būdais:

7.1. Tvarkos 3.1 ir 3.3 papunkčiuose numatytais atvejais, kai:

7.1.1. elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų turinys yra skirtas asmenims su regos negalia, jis turi atitikti Elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų, ir (ar) susirašinėjimo elektroniniu paštu turinio, skirto asmenims su regos negalia, Tvarką (4 priedas);

7.1.2. susirašinėjimo elektroniniu paštu turinys yra skirtas visuomenei informuoti, jis turi atitikti Tvarkos 4 priedo nuostatas;

7.1.3. vaizdo ir (ar) garso įrašų turinys yra skirtas asmenims su regos ir (ar) klausos negalia, jis turi atitikti Tvarkos 1 priedo nuostatas;

7.1.4. vaizdo įrašų turinys yra skirtas asmenims su klausos negalia, jis turi atitikti Vaizdo įrašų turinio, skirto asmenims su klausos negalia, nuostatas (5 priedas);

7.1.5. elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų, ir (ar) susirašinėjimo elektroniniu paštu turinys yra skirtas asmenims su intelekto negalia, jis turi atitikti Teksto lengvai suprantama kalba rengimo nuostatas;

7.2. Tvarkos 3.3.2 papunktyje numatytu atveju Tvarkos 2 priede nurodyta nekintanti viešoji informacija, skirta asmenims su klausos ir (ar) intelekto negalia, skelbiama Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainės pagrindiniame puslapyje arba specialiu ženklu pažymėtoje skiltyje, naudojant oficialų gestų kalbos ženklą.

8. Kai informaciją numatoma skelbti Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje lengvai suprantama kalba, savivaldybės administracija parengia tekstą lengvai suprantama kalba (toliau – tekstas) ar organizuoja jo parengimą šiais etapais:

8.1. tekstas parengiamas antruoju lygiu;

8.2. parengtas antrojo lygio tekstas pateikiamas asmenų su intelekto negalia tikslinei grupei (toliau – tikslinė grupė) tikrinti;

8.3. tikslinei grupei patikrinus tekstą ir pateikus pastabų, tekstas prireikus pataisomas;

8.4. prireikus tekstas pateikiamas tikslinei grupei dar kartą patikrinti;

8.5. tikslinės grupės patikrintas tekstas ir prireikus savivaldybės administracijos patikslintas tekstas skelbiamas.

9. Kai tekstas rengiamas Tvarkos 3.1 papunktyje numatytu atveju, savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas darbuotojas (toliau – rengėjas) parengia tekstą ar organizuoja jo parengimą antruoju lygiu. Šio teksto tikslinei grupei tikrinti nereikia. Tikslinės grupės netikrintas tekstas negali būti skelbiamas interneto svetainėje, naudojant lengvai suprantamos kalbos ženklą.

10. Prireikus teksto rengėjas dėl teksto parengimo ir (ar) tikrinimo, neatskleisdamas asmens su negalia asmens duomenų, gali kreiptis dėl konsultacijos ir (ar) metodinės pagalbos suteikimo.

11. Tvarkos 3.3.2 papunktyje numatytu atveju parengto teksto pabaigoje pateikiama informacija apie savivaldybės administraciją, jo darbuotoją (-us), parengusį (-ius) ir (ar) tikrinusį (-ius) tekstą (vardas (-ai), pavardė (-ės), teksto iliustratorių (-ius) (vardas (-ai), pavardė (-ės) ir (ar) tekste panaudotos (-ų) iliustracijos (-ų) šaltinį (-ius).

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Ginčai, kilę dėl savivaldybės administracijos sprendimų bei veiksmų, susijusių su informacijos asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais teikimu, sprendžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

13. Tvarka skelbiama Kėdainių rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Informacijos teikimo asmenims su
negalia jų pasirinktais
prieinamais bendravimo
būdais tvarkos aprašo 1 priedas

**VAIZDO IR (AR) GARSO ĮRAŠŲ TURINIS, SKIRTAS ASMENIMS SU REGOS IR (AR)
KLAUSOS NEGALIA**

Eil. Nr.	Vaizdo ir (ar) garso įrašų turinys, skirtas asmenims su regos ir (ar) klausos negalia
1.	Užtikrinti garso tekstinį atitikmenį (titrus):
1.1.	titrai rodomi ekrano apačioje;
1.2.	ekrane vienu metu rodomos ne daugiau kaip 2 titrų eilutės;
1.3.	ekrane titrų eilutė (-ės) neturi nusidriekti per visą ekrano plotį; titrų eilutę (-es) rodyti laikantis trečdalių taisyklės – centre ir toje pačioje vietoje per visą vaizdo ir (ar) garso įrašo trukmę;
1.4.	ekrane titrai yra balti tamsiame (juodame ar tamsiai pilkame) fone;
1.5.	titrų teksto šrifto dydis parenkamas pagal naudojamos titravimo programos parametrus taip, kad žodžiai būtų aiškiai matomi ir lengvai įskaitomi.
2.	Užtikrinti, kad vaizdo ir (ar) garso valdymo elementai būtų prieinami naudojant ekrano skaitymo programas.
3.	Parengti garsinį vaizdavimą (vienas iš audiovizualinio vertimo būdų, vizualinės informacijos perteikimas trumpais, tiksliais ir neutraliais daiktų, paveikslų ir scenų garsiniais komentarais asmenims, turintiems regos negalią, garsinio vaizdavimo metu žodžiais apibūdinama vaizdinė informacija, pavyzdžiui, nupasakojamas ekrane rodomas vaizdas, veikėjų išvaizda ar jų veiksmai) arba alternatyvų tekstą. Naudoti alternatyvų tekstą (išplėstinį aprašymą) netekstiniais-vaizdiniais elementams, pvz.: nuotraukoms, diagramoms, paveikslėliams, logotipams (trumpai ir aiškiai aprašyti tai, kas atvaizduota netekstiniame elemente).

Informacijos teikimo asmenims su
negalia jų pasirinktais
prieinamais bendravimo
būdais tvarkos aprašo 2 priedas

**INTERNETO SVETAINĖJE SKELBIAMA NEKINTAMA INFORMACIJA LIETUVIŲ
GESTŲ IR LENGVAI SUPRANTAMA KALBA**

Eil. Nr.	Interneto svetainėje skelbiama nekintama informacijos lietuvių gestų ir lengvai suprantama kalba
1.	Pateikiamas svetainės turinys, struktūra ir orientavimosi svetainėje instrukcija.
2.	Pateikiama informacija apie savivaldybės administracijos atliekamas funkcijas, teikiamas paslaugas ir (ar) pagalbą.
3.	Pateikiami savivaldybės administracijos kontaktai visuomenės konsultacijoms, jų darbo laikas lengvai suprantama kalba.
4.	Pateikiamos nuorodos į savivaldybės administracijos interneto svetainėje esančią informaciją lietuvių gestų kalba ir (ar) lengvai suprantama kalba.
5.	Pateikiami svarbūs pranešimai ir (ar) kvietimai į savivaldybės administracijos organizuojamus renginius.
6.	Pateikiamos nuorodos į dažnai užduodamų klausimų skiltį.

Informacijos teikimo asmenims su
negalia jų pasirinktais
prieinamais bendravimo
būdais tvarkos 3 priedas

NEPROPORCINGOS NAŠTOS VERTINIMO KRITERIJAI

Savivaldybės administracija, atlikdama informacijos teikimo asmeniui su negalia jo pasirinktu prieinamu bendravimo būdu neproporcingos naštos vertinimą, vadovaujasi šiais kriterijais:

1. informacijos teikimo asmeniui su negalia jo pasirinktu prieinamu bendravimo būdu išlaidų santykis su savivaldybės administracijos biudžetu:

1.1. vienkartinės savivaldybės administracijos išlaidos, į kurias turi būti atsižvelgta atliekant vertinimą, susijusios su:

1.1.1. susipažinimu su informacija, kurią prašoma parengti asmeniui su negalia prieinamu bendravimo būdu;

1.1.2. informacijos asmeniui su negalia prieinamu bendravimo būdu (garso ir (ar) vaizdo įrašų, lietuvių gestų kalbos, lengvai suprantamos kalbos, Brailio raštu) parengimu;

1.1.3. parengtos informacijos asmeniui su negalia prieinamu bendravimo būdu (garso ir (ar) vaizdo įrašų, lietuvių gestų kalbos, lengvai suprantamos kalbos, Brailio raštu) tikrinimu;

1.1.4. žmogiškųjų išteklių ir kompetencijų informacijos asmeniui su negalia prieinamu bendravimo būdu rengimo srityje įgijimu;

1.1.5. papildomos informacijos (pvz., iliustracijų lengvai suprantama kalba) įsigijimu;

1.1.6. paslaugos pirkimu dėl informacijos asmeniui su negalia prieinamu būdu (garso ir (ar) vaizdo įrašų, lietuvių gestų kalbos, lengvai suprantamos kalbos, Brailio raštu) parengimo;

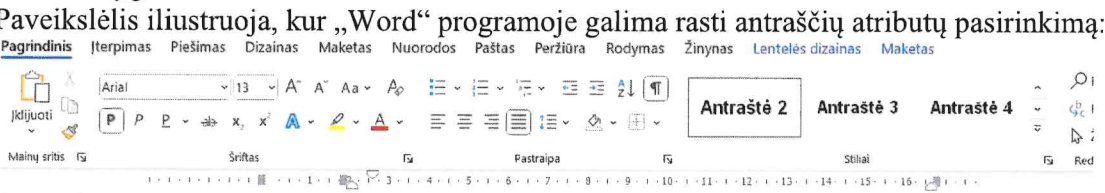
1.2. numatomos savivaldybės administracijos išlaidos, įskaitant informacijos asmeniui su negalia prieinamu bendravimo būdu rengimo procesus, ir numatoma gauti nauda asmeniui su negalia, atsižvelgiant į konkrečios informacijos turinio aktualumą, jos naudojimo dažnumą.

2. Įvertinamas reikalingas informacijos prieinamu bendravimo būdu parengimo laikas, siekiant nustatyti, ar šios informacijos parengimas neužtruks ilgiau nei pačios informacijos aktualumas.

3. Įvertinama parengtos informacijos prieinamu bendravimo būdu nauda tam tikram asmeniui su negalia skaičiui, jį lyginant su atitinkamos Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų su negalia skaičiumi.

Informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašo 4 priedas

ELEKTRONINIŲ IR (AR) POPIERINIŲ DOKUMENTŲ, IR (AR) SUSIRAŠINĖJIMAS ELEKTRONINIŲ PAŠTU TURINIS, SKIRTAS ASMENIMS SU REGOS NEGALIA

Eil. Nr.	Elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų, ir (ar) susirašinėjimas elektroniniu paštu turinis, skirtas asmenims su regos negalia
1.	Naudoti vienodo storio linijų („Sans Serif“) tipo šriftą: „Arial“. Pavyzdys, kaip atrodo tekstas, parašytas naudojant pirmiau nurodytą 12 pt dydžio šriftą: „Arial“ – Vardenis Pavardenis
2.	Jei teikiamas popierinis dokumentas, naudoti 14 pt šriftą. Jei teikiamas elektroninis dokumentas, naudoti 12 pt šriftą.
3.	Norint išskirti informaciją tekste, tekstą paryškinti (paryškintasis) (neleidžiama tekstą pabraukti (pabrauktasis) ar tekstą padaryti pasvirusį (<i>kursyvas</i>).
4.	<p>Tekstui struktūruoti naudoti antraštes su priskirtu antraštės atributu. Antraščių lygiai su priskirtu antraštės atributu naudojami nuosekliai, iš eilės, nepraleidžiant nė vieno lygio.</p> <p>Paveikslėlis iliustruoja, kur „Word“ programoje galima rasti antraščių atributų pasirinkimą:</p> <p>Pavyzdys: Pirmojo lygio antraštė nusako skaitytojui pagrindinę temą, apie ką bus informacija; Antrojo lygio antraštė padeda struktūruoti (pvz., rašte) pateikiamą tekstą ir palengvina naršymą; Jei pateikiamą tekstą būtina dar labiau struktūruoti, antraštės turi būti žemesnio lygio.</p>
5.	<p>Tekstas dokumentuose, lentelėse lygiuojamas pagal kairįjį kraštą, išskyrus antraštes, kurios gali ar turi būti centruojamos, jei toks reikalavimas yra nustatytas teisės aktuose.</p> <p>Pavyzdžiai:</p> <div data-bbox="336 1402 957 1480" style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>Šį tekstą skaityti lengva, nes tekste visi tarpai tarp žodžių yra vienodi.</p> </div> <div data-bbox="336 1518 957 1630" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Šiame tekste – skirtingi tarpai tarp žodžių dėl lygiavimo abiejose pastraipos pusėse, todėl tekstui perskaityti reikia daugiau pastangų.</p> </div>
6.	Tekstą didžiosiomis raidėmis rašyti tik tuo atveju, jeigu yra būtina ir (ar) toks reikalavimas yra nustatytas teisės aktuose.
7.	<p>Užtikrinti minimalų teksto ir fono kontrasto santykį 4.5:1 ne mažesniame nei 12 pt šriftui arba 3:1 paryškintam (paryškintasis) tekstui. Kontrasto santykiui patikrinti galima naudotis internetinėmis kontrasto santykio tikrinimo programomis, tokiomis kaip „WCAG Color Contrast Checker“, „Colour Contrast Analyzer“ ar jiems lygiavertėmis.</p> <p style="text-align: center;">Geras kontrastas</p> <div data-bbox="331 1937 769 1991" style="background-color: yellow; padding: 5px; text-align: center;"> <p>Geras kontrastas</p> </div>

Eil. Nr.	Elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų, ir (ar) susirašinėjimas elektroniniu paštu turinis, skirtas asmenims su regos negalia												
8.	<p>Pateikti tamsų tekstą šviesiame fone arba šviesų tekstą tamsiame fone, taip sukuriant didžiausią galimą kontrastą. Geriausio kontrasto spalvų deriniai: juodas ar tamsiai mėlynas tekstas baltame ar šviesiai geltoname fone; baltas ar geltonas tekstas juodame ar tamsiai mėlyname fone.</p> <table border="1" data-bbox="339 454 1230 797"> <tbody> <tr> <td data-bbox="339 454 778 510">Geras kontrastas</td> <td data-bbox="794 454 1230 510">Blogas kontrastas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="339 510 778 566">Geras kontrastas</td> <td data-bbox="794 510 1230 566">Blogas kontrastas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="339 566 778 622">Geras kontrastas</td> <td data-bbox="794 566 1230 622">Blogas kontrastas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="339 622 778 678">Geras kontrastas</td> <td data-bbox="794 622 1230 678">Blogas kontrastas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="339 678 778 734">Geras kontrastas</td> <td data-bbox="794 678 1230 734">Blogas kontrastas</td> </tr> <tr> <td data-bbox="339 734 778 790">Geras kontrastas</td> <td data-bbox="794 734 1230 790">Blogas kontrastas</td> </tr> </tbody> </table>	Geras kontrastas	Blogas kontrastas	Geras kontrastas	Blogas kontrastas	Geras kontrastas	Blogas kontrastas	Geras kontrastas	Blogas kontrastas	Geras kontrastas	Blogas kontrastas	Geras kontrastas	Blogas kontrastas
Geras kontrastas	Blogas kontrastas												
Geras kontrastas	Blogas kontrastas												
Geras kontrastas	Blogas kontrastas												
Geras kontrastas	Blogas kontrastas												
Geras kontrastas	Blogas kontrastas												
Geras kontrastas	Blogas kontrastas												
9.	<p>Užtikrinti tarpus tarp eilučių, lygius 25–30 procentų šrifto dydžio (nuo 1,15 eilutės). Pavyzdys: „Arial 12 pt“ šriftu, užtikrinti bent 1,15 tarpus tarp eilučių.</p>												
10.	<p>Norint tekste pateikti nuorodą į interneto svetainę, nuorodos tekstą žymėti mėlyna spalva ir pabraukti (pabrauktasis). Pavyzdys: lengvai suprantamos kalbos iliustracijos skelbiamos Agentūros interneto svetainėje https://www.ndt.lt/lengvai-suprantama-kalba/iliustracijos/.</p>												

Informacijos teikimo asmenims su
negalia jų pasirinktais
prieinamais bendravimo
būdais tvarkos aprašo
5 priedas

VAIZDO ĮRAŠŲ TURINIS, SKIRTAS ASMENIMS SU KLAUSOS NEGALIA

Eil. Nr.	Vaizdo įrašų turinys, skirtas asmenims su klausos negalia
1.	Priskirti vertimą į lietuvių gestų kalbą:
1.1.	esant galimybei, iš anksto pateikti lietuvių gestų kalbos vertėjui reikalingą informaciją (pvz.: audiovizualinę informaciją, scenarijų, vaizdo medžiagą, programą, skaidres, vaizdo įrašą ar kitą informaciją), kad jis galėtų pasiruošti kokybiškai suteikti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugą;
1.2.	teikiant aktualią informaciją lietuvių gestų kalba gyvai ar tiesiogiai:
1.2.1.	atsižvelgiant į veiksmo (renginio) vietos išplanavimą, lietuvių gestų kalbos vertėjo darbo vieta turi būti gerai matomoje ir tinkamai apšviestoje vietoje (pvz., dažniausiai – priešais auditoriją ir šalia pranešėjo);
1.2.2.	atsižvelgiant į veiksmo (renginio) pobūdį, būtina lietuvių gestų kalbos vertėją aprūpinti reikalinga technika (pvz.: mikrofону, ausinėmis, ekranu ir kt.);
1.2.3.	turi dalyvauti lietuvių gestų kalbos vertėjas, turintis tinkamą tokio pobūdžio vertimo kvalifikaciją, ar lietuvių gestų kalbos vertėjas, kurio gimtoji kalba – lietuvių gestų kalba, dirbdami komandoje su girdinčiuoju lietuvių gestų kalbos vertėju;
1.3.	užtikrinti, kad ekrane rodomas lietuvių gestų kalbos vertėjas užimtų ne mažiau kaip 1/4 ekrano;
1.4.	lietuvių gestų kalbos vertėją rodyti ekrano apatiniame dešiniajame kampe;
1.5.	užtikrinti vaizdo medžiagos vertimo į lietuvių gestų kalbą montavimą;
1.6.	galutinio sumontuoto vaizdo įrašo su vertimu į lietuvių gestų kalbą variantas turi būti suderintas su vertimo paslaugą teikusia įstaiga arba asmenų su klausos negalia teisėms atstovaujancia ir (ar) vienijancia asmenis su klausos negalia nevyriausybine organizacija.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Kėdainių rajono savivaldybės administracija 188768545, J. Basanavičiaus g. 36, LT-57288
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL INFORMACIJOS TEIKIMO ASMENIMS SU NEGALIA JŲ PASIRINKTAIS PRIEINAMAI BENDRAVIMO BŪDAIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-11-27 Nr. AD-1-1089
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gintautas Muznikas, Administracijos direktorius, Administracija
Sertifikatas išduotas	GINTAUTAS MUZNIKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-11-27 11:23:00 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-11-27 11:23:21 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-11 12:44:10 – 2029-06-10 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.79.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-11-27 13:09:38)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-11-27 13:09:38 DBSIS